एकपत्नीत्वं पातिव्रत्यं ॥ शीतोभव हुताशनेतिशेषः ॥ अस्याः सीताछायात्वेपि स्वस्मिन्नदभेदबुद्धिसत्वान्नैतदुक्त्यसंगतिः ॥ ततः सीतोपासनानंतरं तीक्ष्णार्चिरप्यनलः प्रदक्षिणशिखोजज्वाल ॥ २७ ॥ तथा सीतायाः कपेः शिवं स्वकृतं शंसन्निवाभूत् ॥ किंच हनूमज्जनकोनिलोवायुः पुच्छानलयुतोपि देव्याः संमुखे स्वास्थ्यकरः कपेः स्वास्थ्यसूचकःसन्प्रालेयानिलशीतलोववौ ॥ २८ ॥ सर्वतः प्रदीप्तोग्निरित्यन्वयः ॥ २९ ॥ लांगूलाग्रे शिशिरस्य हिमस्य संपातः पिंडइवप्रतिष्ठितइत्यन्वयः ॥ ३० ॥ तत्रोपपत्तिं चिंतयति ॥ अथवेति ॥ यद्यस्मात्प्लवता मया सरितांपतौ रामप्रभावात्समुद्रे पर्वतरूपमाश्चर्यं दृष्टं ततोरामप्रभावादेवेदमपीत्यर्थः ॥ ३१ ॥ ॥ ननु समुद्रप्रेरणे

यदिवात्वेकपत्नीत्वंशीतोभवहनूमतः॥ततस्तीक्ष्णार्चिरव्यग्रःप्रदक्षिणशिखोनलः॥ २७॥ जज्वालमृगशावाक्ष्याःशंसन्निवशुभं कपेः॥हनूमज्जनकश्चैवपुच्छानलयुतोनिलः॥ ववौस्वास्थ्यकरोदेव्याःप्रालेयानिलशीतलः॥२८ दह्यमानेचलांगूलेचिंतयामास वानरः॥ प्रदीप्तोग्निरयंकस्मान्नमांदहतिसर्वतः॥ २९॥ दृश्यतेचमहाज्वालःकरोतिचनमेरुजं॥ शिशिरस्येवसंपातोलांगूलाग्रेप्रतिष्ठितः॥ ३०॥ अथवातदिदंव्यक्तंयद्दृष्टंप्लवतामया॥ रामप्रभावादाश्चर्यंपर्वतःसरितांपतौ॥ ३१ ॥ यदितावत्समुद्रस्यमैनाकस्यच धीमतः॥ रामार्थंसंभ्रमस्तादृक्किमग्निर्नकरिष्यति॥ ३२॥ सीतायाश्चानृशंस्येनतेजसाराघवस्यच ॥ पितुश्चममसख्येननमांदहति पावकः॥ ३३॥ भूयःसचिंतयामासमुहूर्तंकपिकुंजरः॥ कथमस्मद्विधस्येहबंधनंराक्षसाधमैः॥ ३४ ॥ प्रतिक्रियास्ययुक्तास्यात्स तिमत्यंपराक्रमे॥ ततश्छित्वाचतान्पाशान्वेगवान्वैमहाकपिः॥ ३५॥

न मैनाकोत्थानं प्रयुज्यतेऽग्नेस्तुस्वभाववैपरीत्यं कुतस्तत्राह ॥ यदीति ॥ तावदितिवाक्यालंकारे रामार्थं रामोपकारार्थं तादृक्संभ्रमोयदि आदरपूर्वकत्वरा यदि तदा रामेण नित्यमुपासितोग्निः ॥ रामोपकारार्थं कथमपि शैत्यं नकरिष्यतीत्यर्थः ॥ ॥ ३२ ॥ आनृशंस्यमाश्रितजनदया ॥ ३३ ॥ चिंतयामास ॥ अनंतरकर्तव्यमितिशेषः ॥ ३४ ॥ प्रतिक्रिया लंकादहनरूपा ॥ मह्यं मम ॥ ३५ ॥